

אלו דברים פרק ששי פסחים

א [נמי] פ"י מהל' קרבן
פסח הל' יג]:
לו ב ג מ"י פ"ג מהל'
שגגות הלכה יב ופ'
ט"ו מהלכות פסולי
המוקדשין הלכה יב:
לח ד מ"י פ"ג מהל'
שגגות הלכה יג:
לח ה טס הלכה יג:
כו ט ס הלכה יג:

רבינו הגאון

לימד על הגיגת י"ד
שנאכלין לשני ימים ולילה
אחד כו'. אמר מר או
אינו אלא בקר ראשון והוא
אמרת כשהוא אומר ביום
הראשון לבקר הרי בקר
שני אמר. אמר הכי קאמר
או אינו אלא בקר ראשון
ובשתי הגיגות הכתוב
מדבר אחד הגיגת ארבעה
עשר ואחד הגיגת ט"ו וזו
לבוקרה וזו לבוקרה. הדר
אמר אלא הגיגת והגיגת
הגיגת הנאכלת לשני ימים
ולילה אחד נימא חזן מר
ורבינא מנדר אם נדבה
הוא הא פשטא דכתיב
במאי קרא תורה הגיגות
והריהו ליום אחד, אלא
רדאי האי דכתיב ביום
הראשון לבקר לא בא
אלא לומר על הגיגת י"ד
שנאכלת לשני ימים ולילה
אחד וטעמא דכתיב רחמנא
ביום הראשון לבוקר הא
לא כתב רחמנא ביום
הראשון דמשמע בקר של
יום שהוא אחר יום ראשון,
הוא אמינא מאי בקר
בבקר ראשון ואף על
גב דלא כתיב ראשית
וקשיא לרב כהנא. אבל
שלמים הבאים מחמת פסח
אין נאכלין אלא ליום
אחד ותניא בתורת כהנים
ובשר זבח תודת שלמים
הרי זה בא ללמד שיהו
נאכלין ליום אחד, אין
לי אלא תודה לחמה
מנין ת"ל קרבנו, ומנין
לרבות הולדות ותמורות
ת"ל ובשר, ומנין לרבות
חטאת ואשם ת"ל זבח,
ומנין לרבות שלמי נזיר
ושלמים הבאים מחמת
הפסח ת"ל שלמי. **מתני'**
הפסח ששחטו שלא לשם
פסח או לשם שלמים
[נ"א: אלא לשם שלמים]
בשבת חייב עליו חטאת
כו'.

לימד על הגיגת י"ד שנאכלת לשני ימים ולילה אחד. תימנה לר"י דמניא בסוף פרק כל הפסולים (זבחים לו.) ובשר זבח תודת שלמים למדנו תודה שנאכלת ליום ולילה מנין לרבות שלמי נזיר ושלמי פסח ת"ל שלמי ופי' בקוין' הם שלמים הבאים מחמת פסח היינו חגיגת י"ד והשתא הוה צריכתא כמאן דלמנא דשמעתין נאכלת לשני ימים ולבן תימנא (לעיל ד' ע.) נמי דנאכלת ליום ולילה נפקא ליה מדהוקש לפסח והתם נפקא ליה מדכתיב זבח תודת שלמים על כן נראה לר"י דשלמים הבאים מחמת פסח דקתני התם היינו מותר הפסח שקרב שלמים והשתא מתי שפיר דלקמן פרק הששה (ד' פט.) אמרינן דמותר הפסח נאכל ליום ולילה ומנא לן אי לא מקרא דהתם וצת"כ כפרשת לו את אהרן משמע דהדין כפי' ר"י דדרש התם האי קרא דבשר זבח תודת שלמים לשלמים הבאים מחמת פסח וצת"כ הכי מיימי הדין דשמעתין דריש מלא ילין מן הבשר אשר תזבח בערב וגו' בחגיגה הבאה עם הפסח הכתוב מדבר שתאכל לשני ימים ולילה אחד אלמנא משמע דהיא דלעיל איירי במוטת הפסח שקרב שלמים: **והאיך בוליה קרא לחגיגת י"ד.** תימנה לרשב"א כיון דכולי קרא בחגיגת י"ד איירי ומנא בקר בקר שני א"כ תאכל לשני ימים ושני לילות דקרא משמע שאינה נפסקת עד בקר שני אכל ליל בקר שני נאכלת: **כל היבא דכתב בקר סתמא בקר ראשון.** תימנה לר"י דבסוף ערבי פסחים (לקמן קכ:) דריש בקר בקר שני אף על גב דכתיב סתמא: שמע

לימד על הגיגת י"ד שנאכלת לשני ימים ולילה אחד או אינו אלא ליום ולילה כשהוא אומר ביום הראשון (לבקר) הרי בקר שני אמור או אינו אלא בקר ראשון ומה אני מקיים חגיגה הנאכלת לשני ימים ולילה אחד הוין מוז כשהוא אומר בו² אם נדר או נדבה לימד על הגיגת י"ד שנאכלת לב' ימים ולילה א' אמר מר או אינו אלא בקר ראשון הא אמרת כשהוא אומר ביום הראשון (לבקר) הרי בקר שני אמור ה"ק או אינו אלא בשתי הגיגות הכתוב מדבר אחת חגיגת י"ד ואחת חגיגת ט"ו וזו לבוקרה וזו לבוקרה הדר אמר אלא דקי"ל חגיגה הנאכלת לשני ימים ולילה אחד א"כ אם נדר או נדבה במאי אי חגיגת י"ד הא כתיב בה יום ולילה אחת חגיגת ט"ו והאיך כוליה קרא לחגיגת י"ד לימד על חגיגת י"ד שנאכלת לשני ימים ולילה אחד טעמא דכתיב ביום הראשון לבקר דמאי בקר בקר שני הא כל היבא דכתיב בקר סתמא בקר ראשון ואע"ג דלא כתב ביה ראשית: **מתני' הפסח ששחטו שלא לשמו בשבת חייב עליו חטאת וישאר כל הזבחים ששחטן לשם פסח אם אינן ראויין חייב ואם ראויין הן רבי אליעזר מחייב חטאת ור' יהושע פוטרי א"ל ר' אליעזר מה אם הפסח שהוא מותר לשמו כששינה את שמו חייב זבחים שהן אסורין לשמן כששינה את שמו אינו דין שיהא חייב א"ל ר' יהושע לא אם אמרת בפסח ששינהו בדבר אסור תאמר בזבחים ששינהו בדבר המותר א"ל ר"א דאימורי ציבור יוכיחו שהן מותרין לשמן והשוחרט לשמן חייב א"ל ר' יהושע לא אם אמרת באימורי ציבור שיש להן קצבה תאמר בפסח שאין לו קצבה רבי מאיר אומר אף השוחט לשם אימורי ציבור פטור השחטו שלא לאוכליו ושלא למנויו ולערלין ולטמאין חייב לאוכליו ושלא לאוכליו למנויו ושלא למנויו ולערלים לטמאין ולטהורין פטור שחטו ונמצא בעל מום חייב⁶ ושחטו ונמצא טריפה בסתר פטור שחטו ונודע שמשכו הבעלים את ידם או שמתו או שנטמאו פטור מפני ששחטו ברשות: **גמ'** במאי**

או אינו אלא ליום ולילה. דהאי בקר בוקרו של ט"ו קאמר: כשהוא אומר ביום הראשון (לבקר) מכלל דנאכלת כל יום הראשון של יום טוב וקאמר לבקר דלא תלין עד בקר שני: או אינו אלא בקר ראשון. לקמיה פריך הכי מיסק אדעתין למימר תו הא אמרת ביום הראשון חד ולבקר תרי: ומה אני מקיים חגיגה הנאכלת לשני ימים. דנפקא לן מקרא אחריתא דיש חגיגה נאכלת לשני ימים ולקמן מפרש היא אשכחן ובאין חגיגה אחת מקיימיה בשאר חגיגות חוץ מוז: כשהוא אומר אם נדר. באכילת שלמים שני ימים אם נדר או נדבה זבח קרבנו ביום הקריבו את זבחו ויכל ונמנמרת וגו' הרי שני ימים ולילה שצניתיים והוה ליה למיכתב נדר (ב) ונדבה אם נדר למה לי ריבה אף שלמי חובה לאכילת שני ימים: **לימד על חגיגת י"ד כו'.** (ב) ולקמן מפרש צמאי מישמעת ליה והשתא מפרש לה למתניתא והדר אסיק אמתקפתי דמנא לבשר לא צעי ראשית: הכי קאמר או אינו. אלא ליום ולילה והאי דכתיב ביום הראשון לבוקר מילתא אחריתי היא וצמאי חגיגות דיצר הכתוב חגיגת ארבעה עשר וחמשה עשר זו לבוקרה וזו לבוקרה והכי משמע קרא לא ילין בערב חגיגת י"ד אשר תזבח בערב וסתם ליה לבוקרה משמע ומאורתא שמזבח ביום הראשון דהיינו חגיגת חמשה עשר לא ילין לבוקר של ששה עשר: **הדר אמר.** תנא ומה אני מקיים חגיגה הנאכלת לשני ימים חוץ מוז כלומר באין חגיגה חוץ מוז אני מקיים את אשר אני מוצא שנאכלת לשני ימים הרי השווית את כולן והיכן אני מוצא כשהוא אומר אם נדר הרי מנאתי שיש חגיגה נאכלת לשני ימים ואין היא על כרחיך לימד על חגיגת י"ד כו' והאיך לימד דעל כרחיך אי נמי אם נדר בחגיגת ט"ו משוית ליה דקילא דליה צאה עם הפסח שמעת בה מיהא דנאכלת לשני ימים וזו הראשון לבקר על כרחיך לאו בחגיגת ט"ו קאי אלא כאשר תזבח בערב ולימד שתאכלנה כל יום הראשון עד בקר שני: האי לחגיגת חמשה עשר. אם נדר: והאיך כו'.

ביום הראשון כדפרישי' וטעמא דבקר ראשון ואע"ג דבבשר קאי דקיל וכל שכן בקר דכתיב גבי חלב חגי' (שמות כג) דלא צעי ראשית והאי דסמכיניהו קרא מילתא אחריתי דרוש בה: **מתני'** הפסח ששחטו בשבת שלא לשמו. וכסבור כשם שמוטת לשמו כך מותר שלא לשמו: חייב חטאת. שחילל שבת בשוגג: אם אינו ראויין. לפסח בגון גל או איל בן שתי שנים או נקבה חייב עליו חטאת אם נעלמה ממנו שבת או כסבור שמוטת לשחוט אחרים לשם פסח בשבת דהאי לאו טועה בדבר מנא הוא דהכל יודעין שאין זה כשר לפסח: ואם ראויין הן. בגון שהוא זה בן שנה של שלמים ששחטו לשם פסח דמתוך שטרוד ובהול לשחוט פסחו טעה בזה ולא מוכר שהקדישו לדבר אחר: ר' אליעזר מחייב חטאת. אע"פ שטעה בדבר מנא: ור' יהושע פוטר. דקסבר טעה בדבר מנא ועשה מנא כל דהו פטור מחיוב חטאת שבה חוה עשה מנא שהקריב קרבן וכל הזבחים שזבחו שלא לשמן כשירין ואף הגשמיין לשם הפסח ר' יהושע מכשיר להו דפרק תמיד נשחט (לעיל סג): מה אם פסח שמוטת. לשחטו בשבת לשמו שינה את שמו מודית לי דחייב חטאת כדקתני לעיל: ששינה בדבר האסור. ששחטו לשם קרבנות אחרים שאסורין לשחטן בשבת: ששינה דבר המוטת. ששחטן לשם פסח שמוטת לשחטו בשבת: אימורי ליבור. קרבנות האמורין ציבור בשבת כגון תמידין ומוספין יוכיחו שמוטתין לשחטן והשוחט שאל זבחים לשמן בשבת חייב: שיש להן קצבה. שאינו רואה אחרים הרבה עוסקין בשחיטתן וכיון ששחטו התמיד יודע הוא שאין לרבי לשחוט עוד הלכך אין זה טועה אלא שוגג דלא היה לו לטעות בדבר: תאמר בפסח שאין לו קצבה. שהכל צריכין לכך והרי הוא רואה את אחרים הרבה עוסקין בכך וטרוד להתעסק במנא והאפילו שחט הוא פסחו כבר ומנא זבח זה עומד בעזרה וכסבור שהוא פסח ושחטו לשם מי שהוא וטעה על כך הלכך טועה בדבר מנא הוא: ר' מאיר אומר. השוחט אחרים כל שזכות שנה לשם אימורי ליבור פטור: שחטו בשבת שלא לאוכליו. דפסח פסול הוא ונעלמה ממנו שבת או כסבור שכשר: שלא לאוכליו. לחולה ולזקן חייב חטאת דלא ניתנה לידחות שבת אלא שחיטה זו: לאוכליו ושלא לאוכליו וכו' פטור. דהא פסח כשר הוא כדמנין בתמיד נשחט (לעיל סג) דמקלף אוכלין לא פסלי: שחטו ומנא בעל מום חייב. דשוגג הוא ולא אנוס דהוה ליה לבקריה: ששחטו הבעלים את ידם. ממנו קודם שחיטה ומנו על אחר: או שחטו או שנטמאו. דעכשיו לא ניתנה לידחות שבת אלא: פטור. שאנוס הוא דלא היה יודע שכן ולא היה לו לבדוק על כך: **גמ'** אי

א) ע"י מוס' לקמן עג.
ד"ה שחטון.

תורה אור השלם
1. ולא יראה לך שאר
בבל גבלך שבעת ימים
ולא ילין מן הבשר אשר
תזבח קרבן ביום
הראשון לבקר:
דברים טז ד
2. ואם נדר או נדבה זבח
קרבנו ביום הקריבו את
זבחו יאכל ומקדשת
והנותר מפניו יאכל:
ויקרא טז טז

הגהות הב"ח
א) ד"ה כשהוא
אומר וכו' למיכתב נדר או
נדבה: (ב) שם ד"ה לימד
וכו' לקמיה מפרש צמאי:

מוסף רש"י
שלא לאוכליו. לחולה
ולזקן שאין יכולין לאכול
כית ואין מניין אחרים
אלא תן (לעיל ס).
ושלא למנויו. מינו
עליו חטאת זו ושחטו
לשם חזרה אחרת (סח).
לערלין. ישראל שחטו
אחיו מחמת מילה והן
פסולין מלכתוב פסח,
דכתיב כל ערל לא יאכל
בו (סח). ולטמאין. נמי
אסורים בקדשים וצבת הן
על אכילתן (סח).

(א) [מנחות מט.].
(ב) [ברכות כח. ושי"ג].
(ג) שבת דף קלו. כיימות
(ד) ג' שבת פ"ג (ע"ש).
(ה) ג' רש"י, (ו) [מנחם
כיימות לר.].

הגהות הב"ח

(א) גבי' לשיני ליה הכי
קאמר כ"ל וזינת הכי
נמחק:

מוסף רש"י

ושכח וזמל את של
אחר השבת בשבת
לטה דעבר דבר מזה
ולא עשה מזה הוא ועבר
זה עושה של לנזק,
ונחא אפילו ר' יהושע
מזה (שבת קלז). רבי
אליעזר מחייב חטאת.
דמילה של פומנה אינה
דומה שבת, וע"ג דעשה
דבר מזה, שהיה טורח
באוחו של עבד ומתוך כך
טעה בזה וזקף בזה עשה
מזה שהיה רלוף הוא לנזול
אלא שאינו דומה שבת, כ"ל
לר"א טעה דבר מזה
ועשה מזה שיהינה כה מיוב
מחלף חייב (שם).

מוסף תוספות

א. מאי אריא לדבר
האסור. תוס' שאין.
ב. מאי קשיא ליה. שם.
ג. דפסח ששחטו בזמנו
לשם שאר זבחים פסול
והכי הוה ליה למימר לא
[אם] אמרת בפסח ולא
טעה בדבר מצוה ולא
עשה מצוה תאמר ביאר
זבחים שטעה בדבר מצוה
ועשה מצוה. שם.
ד. אלא קשה שבת טעה
דבר מצוה ולא עשה
מצוה חייב לדברי הכל.
ה. דמצוה למימר
דא"ע ארמיחייב ר' יהושע
גבי תינוקות הכא גבי פסח
אם שחטו לשם דבר
המותר היה פטור. שם.

רבינו הגאון

אוקימנא בעוקר ומפרש
אינו שוחטו אלא לשם
שלמים. והאי דקתני סיפא
ושאר לו הזבחים ששחטן
לשם פסח בשבת שחל
להיות ב"ד אם אינו ראוין
לפסח כגון שהיו נקבות
או זכרים בני שתיים חייב,
ואם ראוין הן ר' אליעזר
מחייב חטאת ורבי יהושע
פטור. אוקימנא בשטעה
כסבור כי הובל של
פסח הוא ששוחט ומצא
שטעה ושחט זבח אחר.
ועודא רישא בעוקר שם
פסח מעליו ושחטו לשם
שלמים וסיפא בטועה,
והתני אמר רבי אליעזר
ומה אם הפסח שמוטר
הוא עצמו לשוחטו בשבת
לשם פסח אלא מפני
ששינה שמו ושחטו לשם
שלמים חייב, שאר זבחים
ששחטו לשחטן בשבת
לשמן כשישינה את שמן
אינו דין שהיה חייב. ואם

אלו דברים פרק ששי פסחים

עב.

עין משפט
נר מצוה

בא א מ"י פט"ו מהל'
פסולי המוקדשין
הלכה א ופ"ב מהלכות
שגגות הלכה יא:
מב ב ג מ"י פ"ב מהל'
שגגות הלכה ח:

רבינו הגאון (המשך)

איתא נימא לא דמי רישא
בעוקר ולפיכך חייב, אי
הוה רישא נמי בטועה
כסיפא לא הוה מחייב
מדי. ושנינו לר' אליעזר
לא שני ליה בין עוקר
לטועה משום הכי לא
פרוץ הכי, לר' יהושע שני
ליה, והכי קאמר ר' יהושע
לדידי לא קשיא רישא
בעוקר וסיפא בטועה, אלא
לדידי דלא שני בין
עוקר לטועה לא אם אמרת
טועה בפסח שטעה בדבר
[כ"א]: ששינוי לברך
האסור לשחטו בשבת
כגון שלמים וכיוצא בהן,
תאמר בשלמים ששחטן
לשם פסח ששינוי לדבר
המותר לשחטו בשבת
הוא הפסח. אמר לו ר'
אליעזר תמירין ומוספין
יכיהו שמוטרוין לשחטן
בשבת והשוחט זבחים
אחרים לשם תמיד בשבת
חייב חטאת. אמר לו
ר' יהושע שאני אימורי
צבור שכן יש להן קצבה,
למחר שני המירין ושני
מוספין בכל שבת, וכיון
שיש להם קצבה מאחר
ששחטו קצבת החובה,
השאר עומדין באיסור
שבת כשאר שאין ראוין
לשבת כגון חטאות וכיוצא
בהן, תאמר בפסח שאין
לו קצבה, ואקשינו וכי
למירין ומוספין לא קצבה
מחייב ר' יהושע והתני
בפרק ר' אליעזר מי שהיו
לשני תינוקות אחד
למול אחד השבת ואחד
למול בשבת ושבת ומל
את שלאחד השבת בשבת
חייב חטאת. ומשני ר'
אמי כגון שקדף ומל של
ערב שבת בשבת דעדיין
טריד בהאיך דבשבת,
הכא דקדים שחטיניהו
לאימורי צבור ברישא הוא
ליכא מירד דטריד ביה.
אי הכי ר' מאיר אומר
אף השוחט לשם אימורי
צבור פטור וא"ע דקדים
שחטיניהו לאימורי צבור,
הוא תני ר' חייא אמר
ר' מאיר לא נחלקו ר'
אליעזר ור' יהושע על
שהיו לו שני תינוקות
אחד למול ערב שבת
וכי, קתני מיהא רישא
ושבת ומל של ערב
שבת בשבת שחייב, נתי
נגי דקדים מהליה לאיך
דשבת האמר רבי מאיר
א"ע דקדים עבדיניהו
לאימורי צבור פטור.
ואמרין ולטעמין תקשי
לך רישא אסיפא, השתא
רישא דקתני שבת ומל
את של ערב שבת בשבת
דטעה בדבר מצוה ועשה
מצוה שאפי' עובר ומגו
הוא מלו בשבת בן תשעה
ימים, מכל מקום בר מילה
הוא ונתקיימה המצוה,
סיפא דשבת ומל את
של אחר שבת בשבת
בן שבעת ימים, שאפי'
עשה מצוה שכן שבעת
ימים אינו בר מילה קא
של שבת בערב שבת

אי נימא בטועה. כסבור שהוא זבח אחר: שמעת מינה. מדקתני
חייב אלמא פסול הוא: עקירה בטעות. שלא נמכוון לעקור סם
פסח ממנו הוא עקירה כעוקר מדעת: מה לי שאינו ראוין.
עוקר לאו טועה דבר מזה הוא ואמאי פטר ליה ר' יהושע כראויין
והלל לא טעה צו שידוע שאינו פסח:

רישא. הפסח ששחטו: סיפא.
ושאר כל הזבחים: אוקלוסא.
חבורה גדולה מאד: הא לא דמי.
רישא לסיפא דרישא בעוקר ולא
טועה הוא: לר"א. דלאין האי ק"ו
לא שאני ליה בין עוקר לטועה:
ומקשי ר' יהושע דשני ליה. לימא
ליה דלא דמי טועה לעוקר אמאי
האדר ליה טעמא משום ששינה דבר
האסור כו': צפסה שאין לו קצבה.
אין חשבון לפסחים וזה שמלא טלה
זה עומד בעזרה כסבור שהוא אבוד
מזבוליו ושחטו לשם מי שהוא:
סינוקוס דיש להן קצבה. מי שיש
לו שני תינוקות אחד למול אחד
ואחד למול צלחד צלחד יודע הוא
שאין לו למול בשבת אלא אחד: ושם
ומל אם של אחר השבת בשבת חייב.
דטעה דבר מזה ולא עשה מזה
הוא דעדיין לא הגיע זמנו ומודה רבי
יהושע דחייב: אם של ערב שבת
צפסה. כסבור שהוא של שבת וזה
של ערב שבת היה אמתול חולה או
שנאנס ומילה של צמנה אינה דומה
את השבת דהואיל ועבר זמנה יממין
עד למחר: ר' אליעזר מחייב חטאת.
לדית ליה טועה דבר מזה ועשה
מצוה פטור: רבי יהושע פטור.
דטעה דבר מזה ועשה מצוה פטור
וא"ע דחילל שבת ועשה של דת
מכל מקום מצוה מילה קיים. והכא
נמי א"ע דלדית להו קצבה ליפטרי
דמכל מקום עשה מזה דכל הזבחים
שנזבחו שלא לשמן כשינין וזה שמלא
זבח אחד בעזרה ושחטו לשם תמידי
ציבור כשר לזבחו הראשון: הכא
צפסה עסקינן כגון שקדם ומל אם של
ערב שבת צפסה. צפסה שמל את
זה עדין שיהיה עומדין דמשום הכי
פטור דטורח היה צלחד מהן דיועד
הוא שהיום חובת האחד עליו ומתני'
כגון דקדים ושחטיניהו לאימורי צבור
דהשתא לא הוה טורח ועסקין
בשחטינתן: וא"ע כו'. נתמיה:
[מאכל ערב. שם מקום]: ושם ומל
את של ערב שבת צפסה דחייב.
וא"ע דעשה מזה: על מה נחלקו
כו'. וקס"ד השתא צרישא מחייב ר'
מאיר כשמל את שניה ע"י [שקבור]
צפסה דבר הגיע זמנו ומל של שבת
תמלה שזמנו היום ואחר כך מל את
של אמתול ואף על גב דעשה מזה
דמהליה לשל שבת לאו טועה דבר
מזה הוא וסיפא פטור משום דטריד
בשל שבת והחלף לו של מחר דהא
ודאי לא קאמר שמל את שניה דהא
השתא סיפא דלא עבד מזה דעדיין לא
הגיע זמנו פטור רישא דעבד מזה מחייב:
אמרי דבי ר' ינאי רישא כגון. שנתחלף לו
אמתול של שבת צערב שבת ועדיין לא
נודע טעותו וסבור שזה העומד של שבת
הוא וא"ע דטריד ביה דרמיא מזה עליה
כפי מחשבתו וגם עשה מזה אפילו הכי
חייב משום דלא ניתנה שבת לידחות
אלא וסיפא ניתנה שבת לידחות פטור.
והשוחט לשם אימורי צבור ניתנה שבת
לדחות אלל קרבן צבור וא"ע דקדים
שחטיניהו לאימורי צבור היה שזכה זה
זיממם שעברו וידוע שזכה זה עומד ליקרב
בזה ולשם שחטו אימורי צבור ושחטן לשמן:
ואל

שמעת מינה עקירה בטעות הויה עקירה. אומר ר"י דפלוגמא
היא צהתכלת (מנחות מט.). הא דמי רישא בעוקר
כו'. ומאי קאמר ר' יהושע שכן שינה שמו
דבר האסור אפילו שינה שמו לדבר המותר
נמי חייב כיון שהוא עיקר:
לרבי יהושע דשני ליה לימא ליה
הכי. תימנה לרשב"א ה' הא
אפי' אי מוקמי' כולה בטועה ע"כ
רבי יהושע לדבריו רבי אליעזר
קאמר דלדידיה רישא אפילו שינה
לדבר המותר חייב כיון דלא עשה
מזה דמתני' מוקמי' בגמרא כרבי
שמעון דלית ליה היכא דלא עשה
מזה חייב לרבי יהושע בפרק רבי
אליעזר דמילה כסופו (שם קלז). דלמר
רבי שמעון לא נחלקו רבי אליעזר
ורבי יהושע על צ' תינוקות אחד
למול אחר השבת ואחד בשבת ושם
ומל את של אחר השבת בשבת דחייב
משום דלא עשה מזה א"כ מה
שהוצרך לומר דרישא משום ששינה
לדבר האסור היינו לדברי רבי אליעזר
לדברי אליעזר כסיפא נמי לא עשה
מזה דפסל לעיל אחרים לשם פסח
ואומר ר"י דכמה מקומות מלי
למימר ולטעמין ולא קאמר ועוד
ה' דלא דמי לתינוקות דהתם ודאי חייב
כשמל של אחר השבת בשבת לפי שלא
עשה מזה וגם לא ניתנה שבת
לידחות אלל אותו תינוק אלל פסח
ששינה לדבר המותר פטור כיון
שניתנה שבת לידחות אלל אותו פסח
אם היה שוחטו לשמן:

לרבי יהושע דאם אמרת בפסח
כו'. תימנה לרשב"א מה
משיב ר' יהושע לדברי ר' אליעזר
תאמר צווחים ששינה שמן לדבר
המותר כיון לר' אליעזר לא שני בין
עוקר לטועה מה מועיל מה ששינה
לדבר המותר הלא לר' יהושע עוקר
לדבר המותר חייב ה"ה טועה לר'
אליעזר ומפרש דה"ק ר' יהושע לר'
אליעזר נהי דלא שני לך בין עוקר
לטועה מ"מ יש לחלק דרישא תרתי
לגריעותא עוקר ולדבר האסור וסיפא
תרתי לטיעותא דטועה ולדבר המותר:
שקדם ומל של שבת בערב
שבת. הוה מלי לפלוגי
דדידי' בין קדם ומל ללא קדם אלל
דנקט רבותא כסיפא דמל של אחר
השבת בשבת פטור א"ע דלא עשה
מזה כיון שניתנה שבת לידחות
ורישא נמי קמ"ל רבותא דנקט
ע"ש אף על גב דעשה מזה חייב
כיון שלא ניתנה שבת לידחות:
צאשמו

נחלקו על שהיו לו שני תינוקות אחד למול אחד השבת ושבת ושבת
ומל את של אחר השבת בשבת ור' יהושע פטור ותסברא מה התם דלא עביד מצוה פטור רבי יהושע היכא דקא עביד מצוה
מחייב אמרי דבי רבי ינאי רישא כגון שקדם ומל של שבת בערב שבת
שלא

נחלקו על שהיו לו שני תינוקות אחד למול אחד השבת ושבת ושבת
ומל את של אחר השבת בשבת ור' יהושע פטור ותסברא מה התם דלא עביד מצוה
מחייב אמרי דבי רבי ינאי רישא כגון שקדם ומל של שבת בערב שבת
שלא

פטור ר' יהושע. אלא אמרי דבי ר' ינאי רישא דמתני' כגון שקדם ומל את

